

Cytaty

„Lubię ludzi, jestem ufa, ale potrafię być bezkompromisowa. Jeżeli ktoś w moim towarzystwie zafunduje jakiś szowinistyczny, faszystowski lub homofobiczny tekst, odwracam się na pięcie i rezygnuję ze znajomości. Pod tym względem jestem asertywna”.

Rozmowa z **RENATĄ DANCEWICZ**
„Replika” nr 13/2008

„Od czasu do czasu muszę napisać taki papier, który idzie potem do dziennikarzy, w którym wyjaśniam, o czym jest moja płyta. Przy najnowszej, „Marii Awarii” napisałam, że to wszystko żart, zabawa, ale też podkreśliłam, że ten projekt jest antyfaszystowski, wymierzony przeciwko wszystkiemu, co ogranicza człowieka. (...) Teksty na płytę zaczynałam pisać w mocno opresyjnym okresie, którym był czas IV Rzeczypospolitej. Dotykało mnie to, że nie mam poczucia wolności osobistej. To było złe i przeciwko temu się buntowałam”.

Rozmowa z **MARIĄ PESZEK**
„Zapewnienie”, „Ekсклюw”, 03.10.2008

„Teraz nie można u nas mówić o sprawach politycznie nieoprawnych?”

– Ależ znaczna część narodu to robi, obrzucając afrykańskich piłkarzy bananami, wzywając do przymusowej kastracji, myśląc pedofilów z pederastami, zabraniając kobietom aborcji, bucząc na obchodach Powstania na powstańców. A czy można robić o tym filmy, to jest inna sprawa. Można, ale mało kto próbuje, bo po co? Pieniądże na realizację dostać cięższe, a ludziom i tak się to nie spodoba. Więc kręcimy filmy środka – ani dla publiczności, ani na festiwale, nasze, dobre, bo polskie i tanie.

– Pan jednak próbuje – od lat chce nakręcić „Kadisz” nawiązujący do mordu w Jedwabnem. Co zaważyło, że postanowił pan zrobić ten film?

– Wstyd. Raz, że my, Polacy, mordowaliśmy Żydów, mało tego, niedawnych sąsiadów, mało tego, że ich grabiliśmy, mało tego, w czasach – co nie powinno mieć znaczenia, a jednak ma – gdy dookoła szalało **SS Einsatzgruppen**. A dwa, nie mniejszy wstyd, że o tym nie wiedziałem, dopóki nie przeczytałem książki Tomasza Grossa. Po trzecie, głębokie przekonanie, że istnieją dwa rodzaje antysemityzmu.

Pierwszy, nazwijmy go codzienny, to te gwiazdy Dawida zawieszane na szubienicach, wzdłuż torów kolejowych, jak Polska długa i szeroka, to zwyczaj mówienia o Żydach „Żydki” i pohukiwanie, że Żydzi z Nowego Jorku upomną się o swoje. Oraz drugi rodzaj antysemityzmu, nazwijmy go wojenny, to ustawy norymberskie, Auschwitz i irańskie obiecanki wymazania Izraela z mapy świata. Moim skromnym zdaniem, jeśli nie będzie się pleniło tego pierwszego jak zarazy, to łatwo przeradza się on w drugi”.

Rozmowa z **WŁADYSŁAWEM PASIKOWSKIM**
„Pasikowski: Jestem dowodem istnienia cenzury w Polsce”, „Gazeta Wyborcza”, 10.11.2008

„Nacjonalizm, a jeszcze tym bardziej szowinizm, bierze się z nienawiści, patriotyzm bierze się z miłości, z poczucia utożsamienia się ze wspólnotą”.

Prezydent **LECH KACZYŃSKI**
w przemówieniu przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Święto Niepodległości,
11.11.2008